

បណ្ឌិតសិក្សាខេត្តកណ្តាល

កណ្តុរ

អាសយដ្ឋានទំនាក់ទំនង: ផ្លូវលេខ ១០៣ (តាខ្មៅ)

ទំនាក់ទំនងទូរស័ព្ទ (០២៣ ៩៨៣ ៤៦១)

(០១២ ៨២៤ ៤២៥)

ឧបត្ថម្ភដោយ: អង្គការវិវឌ្ឍន៍ VVOB

ឆ្នាំ ២០១០

កណ្តុរ

១-លក្ខណៈទូទៅ

ក្នុងមួយឆ្នាំៗ ភោគផលស្រូវត្រូវបានសត្វកណ្តុរបំផ្លាញប្រហែលពី ២០-២៥% ចាប់តាំងពីដំណាំស្រូវស្ថិតនៅក្នុងស្រែ រហូតដល់ពេលប្រមូលផលទុកដាក់ក្នុងជង្រុក ។ សត្វកណ្តុរដែលប្រទះឃើញសំបូរជាងគេនៅស្រែកសិករ ក្នុងតំបន់វាលទំនាបនៃប្រទេសកម្ពុជា រួមមានពួកកណ្តុរប្រេង (កណ្តុរធំ) (*Bandicota indica*) និងពួកកណ្តុរស្រែ (កណ្តុរបាយ) (*Rattus argentiventer*) ។

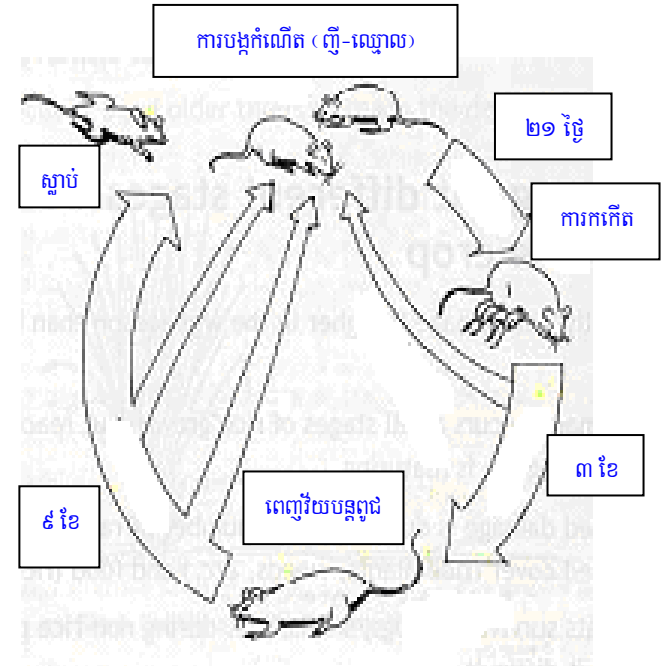
២-លក្ខណៈរូប

- * ភ្នែកមិនពូកែ (មើលពុំសូវច្បាស់)
- * វាជាសត្វរើសតែវែងក្នុងការស្រង់ក្លិន
- * ពុកមាត់ និងរោមព្រែងសំរាប់នាំផ្លូវពេលផ្លាស់ប្តូរជីវក
- * ធ្មេញមុខដូចពន្លាក ធ្មេញក្រែន
- * ពូកែឡើងដើមឈើ និង ពូកែហែលទឹក
- * វាជាសត្វដែលចូលចិត្តរស់នៅជាហ្វូង

៣-វដ្តជីវិតនៃសត្វកណ្តុរ

- * កណ្តុរស្រែអាចរស់បានជាមធ្យមពី ៦ខែ ទៅជាង ១ឆ្នាំ
- * កណ្តុរពេញវ័យនៅអាយុ ៣ ខែ អាចធ្វើការបន្តពូជបាន
- * កណ្តុរឈ្មោល ២-៣ក្បាល អាចបង្កកំណើតជាមួយកណ្តុរញីរាប់រយនៅក្នុងតំបន់តែមួយ ។
- * កណ្តុរកើតកូនភ្លាមអាចបន្តការបង្កកំណើតទៀតបាន

* កណ្តុរដើមរយៈពេល ២១ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃវាធ្វើការបង្កកំណើតជាមួយកណ្តុរឈ្មោល ។

៤-ការបន្តពូជ

- * កណ្តុរឈ្មោល ១ក្បាល និងកណ្តុរញី ១ក្បាល អាចបង្កើតកូនបាន ៣-៤ដង ក្នុង១ឆ្នាំ (៣ខែកូនម្តង) ។
- * កូន ១ដង ជាមធ្យមចំនួន ៦ក្បាល គឺឈ្មោល ៣ក្បាល និងញី ៣ក្បាល ។
- * ក្នុងរយៈពេល ១ឆ្នាំ កណ្តុរឈ្មោល ១ក្បាល និងកណ្តុរ ញី ១ក្បាល អាចបង្កើតកូនបានចំនួន ២០៤៦ក្បាល ។

៥-ការបំផ្លាញ

- * កណ្តុរចូលចិត្តស៊ីគ្រាប់ស្រូវដែលទុកដាក់ក្នុងជង្រុក
- * ជាទូទៅវាបំផ្លាញចាប់តាំងពីគ្រាប់ស្រូវធ្លាក់ដល់ដី រហូតដល់ដាក់ក្នុងជង្រុក ។

- * កណ្តុរបំផ្លាញដំណាំស្រូវខ្លាំងជាងគេ នៅពេលស្រូវដើមកំពុងដាក់គ្រាប់ និង ទុំ ។
- * កណ្តុរចូលចិត្តកាត់ដើមស្រូវនៅពេលយប់ និងការបំផ្លាញរបស់វាស្ថិតនៅកណ្តាលស្រែ ។
- * កណ្តុរចូលចិត្តរើសគ្រាប់ពូជស៊ី ដកពន្លកគ្រាប់ពូជស៊ី និងដកដើមសន្ធឹងទើបនិងស្នូង ។
- * វាកាត់បំផ្លាញដើមស្រូវនៅជិតគល់ដោយទុកស្នាមស្រូច (កាត់បញ្ជិត) ខុសពីការបំផ្លាញរបស់សត្វគោ និងក្របី

៥-វិធានការការពារ

- * សំអាតស្មៅគុម្ពាតព្រៃជុំវិញស្រែឬតាមភ្លើងឱ្យបានស្អាត
- * ត្រូវដាំដុះឱ្យបានស្របពេលគ្នា
- * ត្រូវពិនិត្យស្រែជាប្រចាំ
- * ថែរក្សាសត្វមានប្រយោជន៍ដូចជា ទីទុយ ស្នាំង ពស់ ឆ្កែ ឆ្កា ខ្លែងស្រាក ឆ្ការ ..... ។ ល ។

៦-វិធានការណ៍កំចាត់

៦.១. វិធានការដាំដុះ និង រូបសាស្ត្រ និង ជីវសាស្ត្រ

- ធ្វើភ្លើស្រែតូចល្មម ជៀសវាងកណ្តុរធ្វើជំរក
- បណ្តេញវាចេញពីរូងដោយពន្លឺចង្វាក់ត្រឹមកំពស់ភ្លើស្រែ

- ត្រូវថែរក្សាពពួកសត្វពស់ ទីទុយ និងសត្វស្លាបផ្សេងៗ ដែលស៊ីកណ្តុរជាអាហារ ។
- ធ្វើទីវារកំចាត់សត្វកណ្តុរ
- ដាក់អន្ទាក់ចាប់ ប្រើស្នួរ ជីករូង ចាក់ទឹក បញ្ចូលផ្សែង ដាក់អង្កប់ ហ៊ុំព័ទ្ធកោស៊ីប្លាស្ទិច ដាក់បំពង់ឬស្សី ។

៦.២. វិធានការគីមី

ការប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មជាជំរើសចុងក្រោយបង្អស់ក្នុងការកំចាត់កណ្តុរ ។

- ១- ថ្នាំហ្វូសស្ត្រូដីហ្សាំង ថង់ម្សៅមានពិណប្រផេះ (ប្រភេទថ្នាំពុលខ្លាំង) ស៊ីភ្លាមងាប់ភ្លាម ។
  - ប្រើនុយដូចជា ពោត កំទេចអង្ករ ក្តាម លាច...
  - របៀបប្រើនុយ ថ្នាំពុល ១ភាគ ត្រូវលាយជាមួយនុយ ៥០ភាគ (១គ.ក្រ លាយនុយ ៥០ គ.ក្រ)
- ២- ថ្នាំវ៉ាហ្វារីន (Warfarin) ពិណផ្តាឈូក (ប្រភេទថ្នាំពុលវារី) ស៊ីហើយបានរយៈពេលពី ២-៧ថ្ងៃ ទើបធ្វើអោយកណ្តុរងាប់ ។

- ប្រើនុយដូចជា ពោត កំទេចអង្ករ ក្តាម លៀច...
- របៀបលាយនុយ ថ្នាំពុល ១ភាគ ត្រូវលាយជាមួយនុយ ១៩ភាគ (១គ.ក្រ លាយនុយ ១៩ គ.ក្រ)
- របៀបដាក់នុយ ដាក់តាមភ្លើស្រែ ដាក់តាមផ្លូវកណ្តុរចេញចូល ដាក់តាមមាត់រន្ធកន្លែងដែលវាបំផ្លាញ ។

(ដើម្បីសុវត្ថិភាព និងជាប្រយោជន៍របស់លោកអ្នក សូមប្រើប្រាស់តែថ្នាំកសិកម្មដែលបានចុះបញ្ជី និងអនុវត្តអោយបានត្រឹមត្រូវតាមការណែនាំក្នុងស្លាកសញ្ញា) ។

